

ILLUSTREREDE KLASSIKERE™ – 9
Udgivet 2008 af Egmont Serieforlaget A/S
Redaktion: Anders Hjorth-Jørgensen og Michael G. Nielsen
Markedsføring: Helle Fruergaard
Ansvarlig udgiver: Jan Neiiendam
Design: Stein Hjelmerud

Copyright © 2008 First Classic, Inc. All Rights Reserved.
Published with the written licensed permission of First Classic, Inc.
License by Agentur Fuchs, Stuttgart.
Trykt hos Gummerus Printing, Finland 2008.
ISBN 978-87-7679-423-1

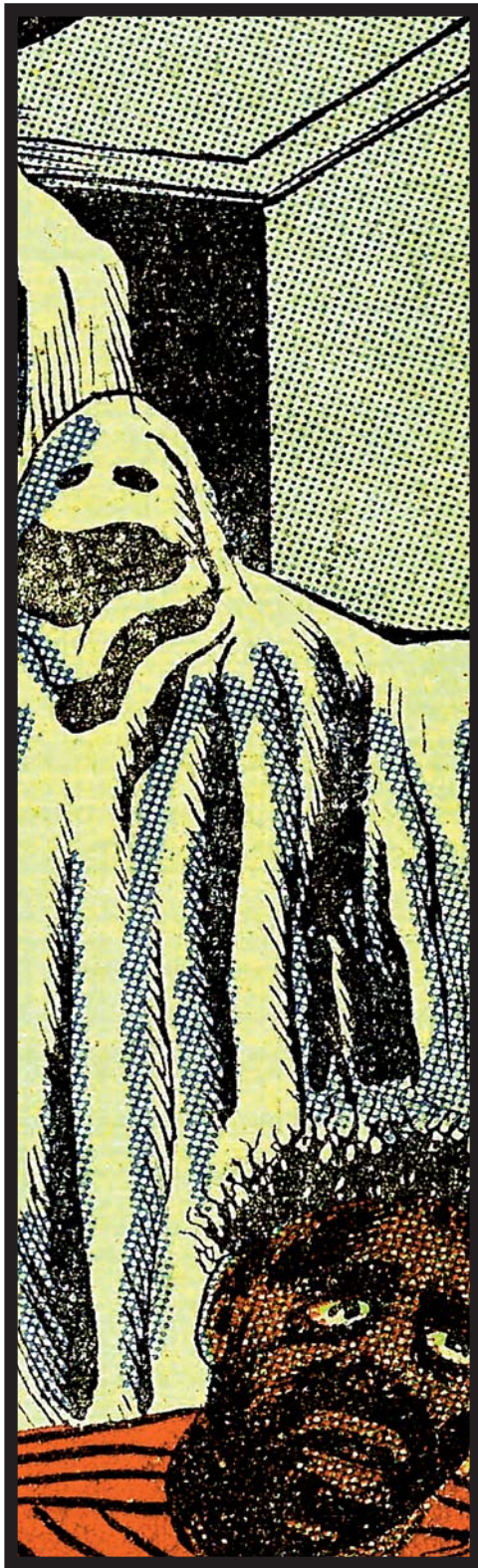
www.klassikere.serieforlaget.dk

Harriet Beecher Stowe
ONKEL TOMS HYTTE

William Shakespeare
ROMEO OG JULIE

Erckmann-Chatrian
WATERLOO

Francis Parkman
VEJEN TIL OREGON

I LLUSTREREDE KLASSIKERE var tegneseri-
er baseret på kendte bøger. Ideen var, at hæfterne
skulle tjene som en introduktion til litteraturen.

I Danmark blev de første hæfter i serien udgivet
i 1955, og de fortsatte med at udkomme frem til 1976.
Bogserien *Illustrerede Klassikere* har som mål at udgive
hæfteserien kronologisk, som den blev publiceret 1955-
76, og benytter de danske førsteudgaver som basis for
udgivelsen.

Samtidig giver bøgerne i redaktionelle artikler bag-
grundviden om forlaget og menneskene bag serien,
udgivere, redaktører, forfattere og tegnere - og ikke at
forglemme, forfatterne bag de skønlitterære klassikere,
som i bearbejdet form er blevet til *Illustrerede Klassi-
kere*.

I tilknytning til denne serie udkom også en række an-
dre publikationer. De væsentligste af disse er allerede
kort omtalt i tidligere bind, men i dette begynder en
udbygning parallelt med, at udgivelsen dukkede op i
Danmark.

I 1957 kunne de mindste danske tegneserielæsere stifte
bekendtskab med *Eventyrserien* - annonceret for første
gang i *Illustrerede Klassikere* nr. 34 efter tegneserie-
versionen af *Romeo og Julie* og en kort artikel om Wil-
liam Shakespeare. På side 116-17 i dette bind møder
man en lille samling af de eventyrfigurer, som i 1957
og årene derefter fandt et begejstret børnepublikum i
Danmark. På siderne 222-24 folder hele historien om
udgivelsen sig ud.

Inden starten af *Classics Illustrated Junior* havde for-
laget Gilberton også forsøgt sig med andre udgivelser
med direkte tilknytning til *Classics Illustrated*. Også de
får et par sider til rådighed i dette bind.

Fremfor alt er dette bind dog helliget en af de mest betyd-
ningsfulde amerikanske romaner og historien bag den.
Romanen, som ifølge præsident Lincoln var med til at
starte den amerikanske borgerkrig: *Onkel Toms hytte*.

Anders Hjorth-Jørgensen
januar 2008

ONKEL TOMS HYTTE

ROMEO OG JULIE

WATERLOO

VEJEN TIL OREGON

Afroamerikaneren onkel Tom	6
En kristen kvindes kamp <i>af Karl Jakob Skarstein</i>	10
Onkel Toms hytte	17
Harriet Beecher Stowe	64
Den største sorg i verden! <i>af Anders Hjorth-Jørgensen</i>	66
Romeo og Julie	71
William Shakespeare	115
En penny for billetten	118
Napoleon og de 100 dage <i>af Karl Jakob Skarstein</i>	120
Illustrated Library - annonce	124
Waterloo	125
Erckmann-Chatrian	169
Eventyrserien - annonce	170
Disse mennesker er vilde <i>af Haakon W. Isachsen</i>	172
Vejen til Oregon	177
Illustrated Library	176
Francis Parkman	221
Eventyrserien	222

Classics Illustrated blev oprindeligt udgivet fra 1941 til 1969. Udgivelsen startede mens 2. verdenskrig næppe var på sit andet år og fortsatte, indtil kampen om borgerrettigheder rasede i USA's gader. De fleste tænker ikke på serien som et spejlbillede af samtiden, men alligevel er der klare indikationer på, at nogen på forlaget var sig samfundsudviklingen bevidst.

Det mest åbenlyse eksempel er *Classic Comics* #15, *Uncle Tom's Cabin*. Tegneserieversionen af Harriet Beecher Stowes roman blev først udgivet i 1943, knapt to år efter starten af *Classic Comics*. Titlens placering så tidligt på udgivelseslisten viser, at forlaget ville udfordre læserne. Det havde været så meget enklere at fortsætte udgivelsen med andre, lettere tilgængelige klassikere for at tilfredsstille målgruppen.

For manden bag *Classic Comics*, Albert Kanter, var en af grundideerne med udgivelsen at udfordre læserne. Han så, hvor populære tegneseriehæfterne var, og mente, han kunne bruge dette nye medium til at påvirke amerikanske børns læsevaner.

Afro-amerikana-neren onkel Tom

bearbejdet til dansk af
Anders Hjorth-Jørgensen

SLAVEJAGT

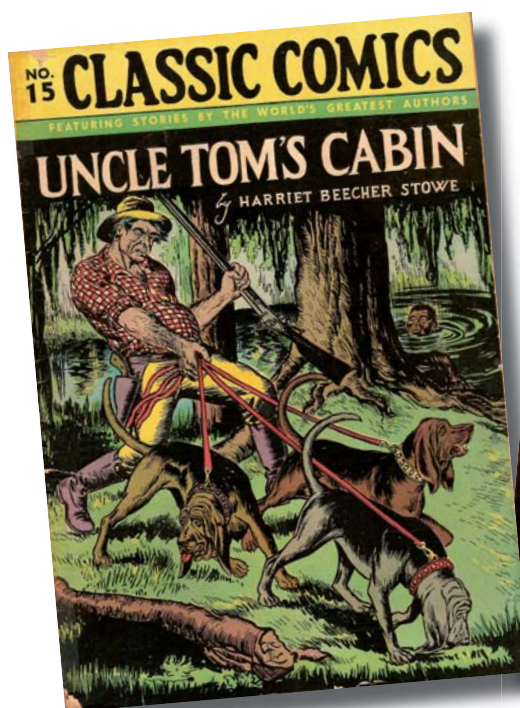
Forsiden til førsteudgaven af *Uncle Tom's Cabin* har ikke en afroamerikaner placeret centralt i billedet. I stedet domineres forsiden af en sammenbidt jæger med et gevær i venstre hånd og snorene til et kobbel blodhunde i højre. Det er tydeligt, at hundene trækker så hårdt i snorene, at jægeren må læne sig bagover som modvægt. Hvad de er på jagt efter, ser man ikke ved første øjekast. Læseren må studere billedet nøjere for at opdage byttet, som skjuler sig i baggrunden. Til højre, midt på siden, kigger et mørkt hoved skræmt op af vandet i sumpen. Øjnene udtrykker frygt og bekymring.

Forsiden fokuserer på jagten på en flygtet slave - ikke på slaveriet, selv om det er fortællingens tema.

Til gengæld lægger tegneserien sig tættere op af Stowes tekst. Den indledende titelside viser en sort mand i slidte, lappede bukser, uden skjorte og i lænker. Han hæver armene mod himmelen og råber i tavs protest eller bøn. Teksten citerer den amerikanske uafhængighedserklæring for den slutter med ordene: "... *Men hvad betød det, så længe den sorte mands liv ikke tilhørte ham selv, så længe den sorte mand kunne blive solgt for penge? ...*"

Stærke ord i USA i 1943, ord som henvendte sig direkte til de unge læsere. Første billede på næste side uddyber essensen af slaveriet. En plantageejer beklager sig over sin gældstyngede tilværelse, men siger, at han aldrig kunne finde på at sælge sine slaver, hvis han var gældfri. Slavehandleren smiler forstående og svarer: "*Der er da intet ondt i at sælge slaver. Shelby, det er ikke mennesker. Jeg køber og sælger dem som kvæg.*"

Rolland H. Livingstones tegninger er måske ikke på højde med tegneseriens mestre, men de formidler

historien på udmærket vis. Figurerne har en teatralisk stivhed, som understreger perioden, hvor handlingen udspilles. De illustrative billeder flytter læseren fra dennes moderne samtid og skaber en distance, som mildner indtrykket af den grusomme historie.

Elisas flugt med barnet skildres over de første sider. Livingstone formidler glimrende flugtenes farlighed - specielt i scenen, hvor hun krydser floden med isflagerne.

Den velovervejede stregtegning giver næsten billederne et præg af træsnit, men de er alligevel for detaljefyldte til at være det.

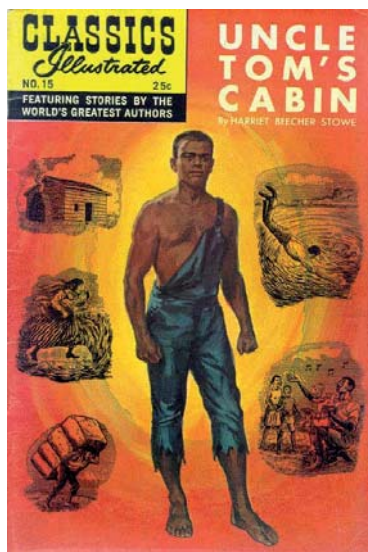
Livingstone, som også har tegnet forsiden, demonstrerer sin styrke som tegner i den måde, han fremhæver personernes følelsesreaktioner. Hans evne til at fremhæve disse reaktioner og tankerne bag ordene bidrager til en dybere forståelse af historien.

FLUGT OG STOLTHED

Classics Illustrated fik efterhånden nye forsider. I flere tilfælde blev også tegneserien erstattet af nytegnede versioner. *Uncle Tom's Cabin* blev genoptrykt hele 19 gange, men der skulle gå 10 år før forsiden blev erstattet af en ny.

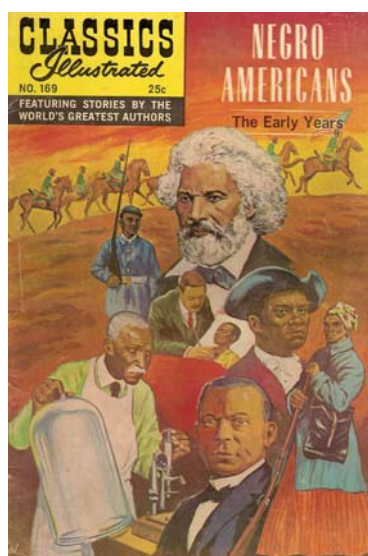
Den første malede forside dukkede op i marts 1954. Mere end 10 år var gået, siden hæftet blev publiceret første gang, og USA var langsomt i gang med at revurdere sine holdninger til racespørgsmålet.

Den nye forside vendte perspektivet fra Livingstones forside. Nu er det den flygtede slave, som er i fokus. Han ser sig forskræmt over skulderen mod jægeren, som forfølger ham. Opmærksomheden er flyttet fra jægerens sammenbidte ondskab til flygtningens skrækslagne ansigt. Den flygtede slave er i centrum.

Dermed bliver forsiden mere repræsentativ for bogens og dermed også for hæftets indhold.

Der kom til at gå yderligere 15 år, før forsiden igen blev revideret. Den anden malede forside kom i 1969. Da havde kunstneren fjernet sig helt fra situationen med den flygtede slave og lagde i stedet vægt på fremstillingen af en stolt mand med beslutsomt knyttede næver. Det er næsten

som om, figuren skuer ind i fremtiden. Rundt om ham ser man scener fra historien, hentet fra Rolland H. Livingstones tegneserie. 26 år efter originaludgivelsen bliver tegningernes gammeldags præg endnu tydeligere. Bevidst eller underbevidst understreges begivenhedernes historiske præg.

NEGRO AMERICANS

Den sidste udgave af *Uncle Tom's Cabin* udkom samme år som sidste *Classics Illustrated*-hæfte blev publiceret. Efter 168 udgivelser valgte redaktionen og dermed forlaget igen at fokusere på afroamerikanerne. Men denne gang var det ikke en tegneserieversion af en kendt roman. I stedet skildrede *CI* #169 i *Negro Americans - the Early Years* afroamerikanske kvinder og mænds kamp og landvindinger igennem hele USAs historie - gemt bag en forside, som afbilleder både kendte og ukendte skikkelser.

Hæftet i sin helhed er tegnet af Norman Nodel (se bog 5 side 11), og han varetager jobbet glimrende. Historierne fortæller om Crispus Attucks, Frederick Douglas, Henry Flipper, Garrett A. Morgan og omkring et dusin andre. Forsiden viser afroamerikaneren i arbejde og krig. Vi ser en læge, en videnskabsmand, en politiker og en soldat. Og en kvinde med gevær og skuldertaske. Væk er det dukkede hoved med rædselsslagne øjne. Væk er den skræmte, flygtede slave på vej gennem sumpen. Forsiden afstår fra alle salgsfremmende, visuelle kneb og fremhæver nøgternt en races stolte bedrifter.

Negro Americans solgte overraskende nok så godt, at den blev genoptrykt før *Classics Illustrated* definitivt blev stoppet. Det var ikke tilfældet med de foregående udgivelser.

I TAKT MED SAMFUNDET

Overlagt eller tilfældigt, *Classics Illustrated* tog højde for tidens strømninger. I 1969 var de farvedes kamp i nyhederne hver eneste dag over hele USA. Billeder af en sort mand, som blev sprøjtet væk med en brandslange, bare fordi han var sort, var på alle tv-skærme. Drabene på både sorte og hvide ledere var ekspanter for den vold, som prægede det amerikanske samfund. Raceoptøjer

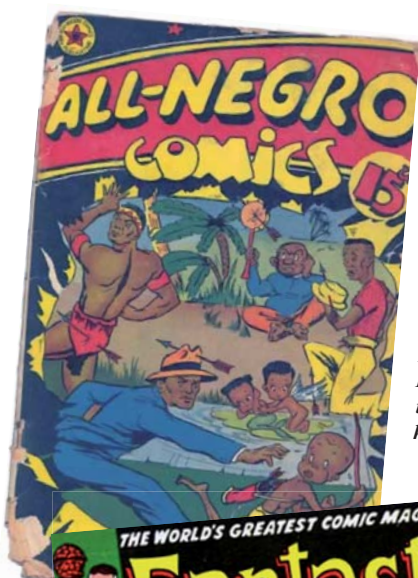
i de store, amerikanske byer invaderede nyhedsbillederne i de tusinde hjem.

Classics Illustrated og Gilberton befandt sig på ingen måde i første række, når det handlede om kampen om racelighed. Her handlede det blot om at sælge tegneseriehæfter.

Hæfter med indhold hentet fra litteraturens klassikere og verdenshistorien var vanskelige nok at sælge til unge læsere. Men den udvikling,

der prægede *Uncle Tom's Cabin* og forlagets allersidste udgivelse viste en klar bevidsthed overfor det, der rørte sig i samfundet. Og en klar bevidsthed om, at en stigende gruppe af afroamerikanere havde købekraft til at investere i forlagets produkter.

Artiklen er en bearbejdet og forkortet version af en anonym artikel, besøgt 13. december 2007 på websiden scoop.diamondgalleries.com

Selv i USA er der udkommet få tegneserier rettet mod et farvet publikum og udgivet af farvede. I 1947 forsøgte Orrin C. Evans at gøre noget ved dette. Resultatet blev All-Negro Comics, som dog kun udkom med et enkelt nummer. Hæfte #2 var planlagt og færdigtegnet, men Evans fik imidlertid ikke købt papir til trykning, så det blev ved det ene nummer. Senere dukkede et par enkelte andre titler op, bl.a. Negro Romances i 1950 og Negro Heroes 1947-48. Den første sorte superhelt blev Marvels Black Panther, som debuterede i Fantastic Four #52 i 1966. Senere fik han i flere omgange sit eget hæfte at optræde i.

Illustrerede
KLASSIKERE

*De bedste fortællinger af
verdens største forfattere*

ONKEL TOMS HYTTE

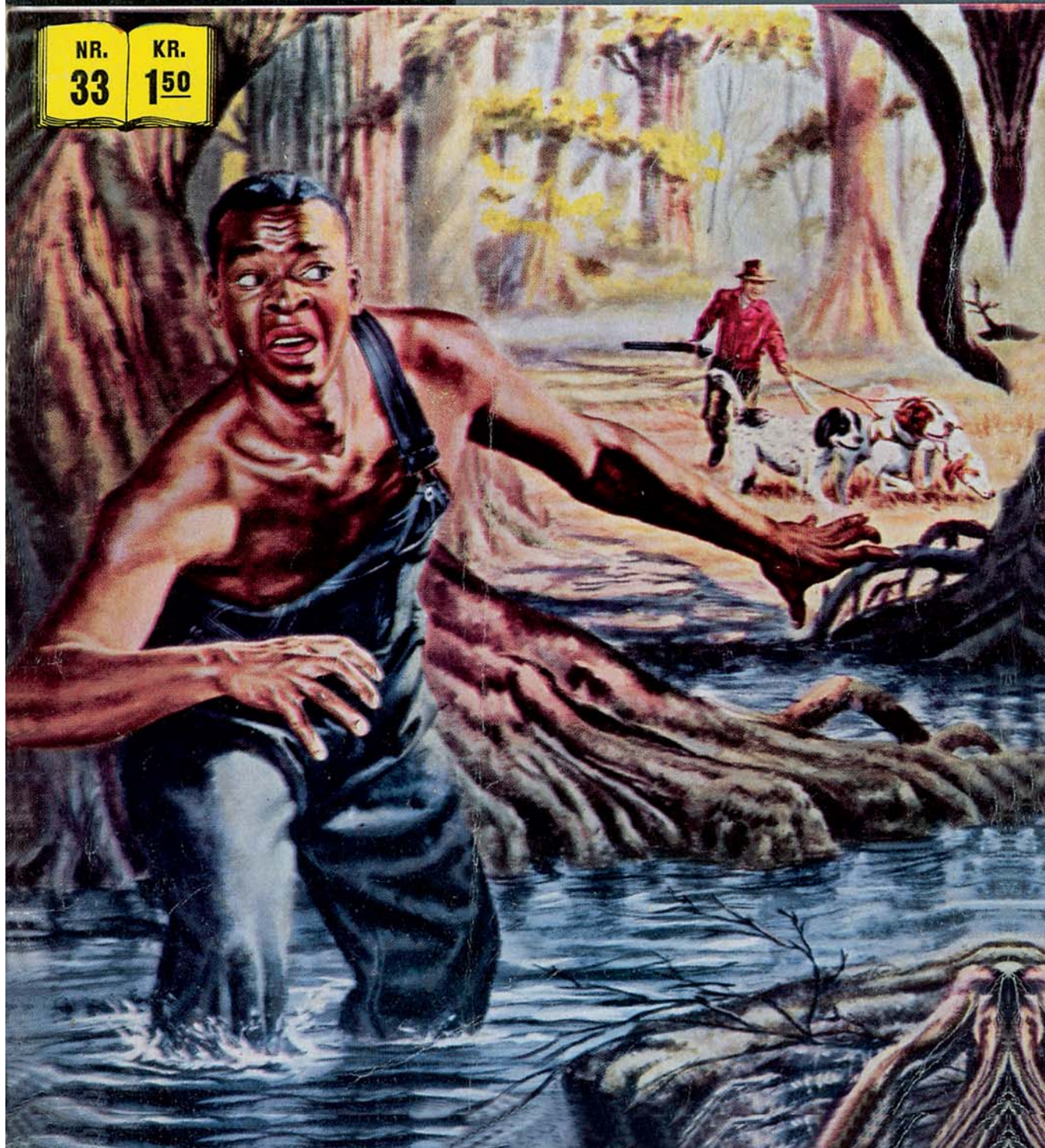
HARRIET BEECHER STOWE

NR.

33

KR.

150

Midt i 1800-taller var USA som nation ved at splittes. Konfliktens kerne var de sydlige delstater brug af sorte som slaver. De ”frie” stater i nord og ”slavestaterne” i syd udkæmpede en intens politisk magtkamp i kongressen. Uenigheden handlede først og fremmest om, hvorvidt slaveri skulle tillades i de nye delstater, som lidt efter lidt blev oprettet, efterhånden som USA ekspanderede mod vest på det nordamerikanske kontinent.

I 1850 blev der indgået et stort kompromis, da den nye delstat Californien blev optaget i unionen som en ”fri” stat mod en række indrømmelser fra Nordstaternes side. Som en del af kompromis’et gik Nordstaterne med til at slaver, som var rømmet fra Sydstaterne, skulle kunne fanges i Nordstaterne og sendes tilbage til ejerne.

I nord blev modstandere af slaveriet rasende over denne vedtagelse. Der blev dannet organisationer, som skulle forhindre at politi og slaveejere fik fat i bortrømte slaver, hvilket førte til flere voldsomme konfrontationer. I enkelte tilfælde greb man også til våben med flere dræbte som resultat.

UMIDDELBAR SUCCES

Det var i denne ophedede situation, at *Uncle Tom’s Cabin* blev skrevet. Den 39 årige mor til seks børn, Harriet Beecher Stowe, fik et brev fra sin søster, som opfordrede hende til at bruge sit forfattertalent til at skrive noget, ”som vil få hele nationen til at føle, hvor afskyeligt slaveriet er”. Med en heftig gestus skal Harriet have krøllet brevet sammen, idet hun ud-

En kristen kvindes kamp

af Karl Jakob Skarstein
bearbejdet til dansk af
Anders Hjorth-Jørgensen

Harriet Beecher Stowe (1811-96)

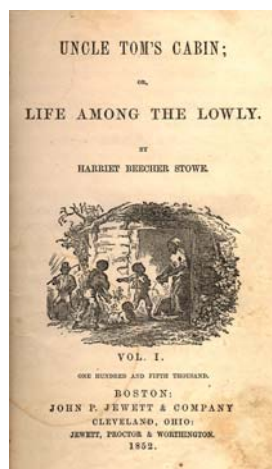
brød: ”Det vil jeg gøre, så sandt der er liv i mig!”

Kort efter, i juni 1851, blev første kapitel af *Uncle Tom’s Cabin* publiceret i antislaveri-magasinet *The National Era*. Resten af bogen blev bragt i magasinet som føljeton.

Fortællingen blev meget længere, end både Beecher Stowe og redaktøren havde tænkt sig, men læserne elskede den. Og da den udkom i bogform 20. marts 1852 blev den straks en salgssucces uden lige. Inden juni var solgt på 10.000 eksemplarer om ugen, og damptrykkerierne måtte arbejde i døgn-drift for at imødekomme efterspørgslen.

Indenfor det første år solgte bogen over

Titelblad fra
udgivelsesåret 1852.

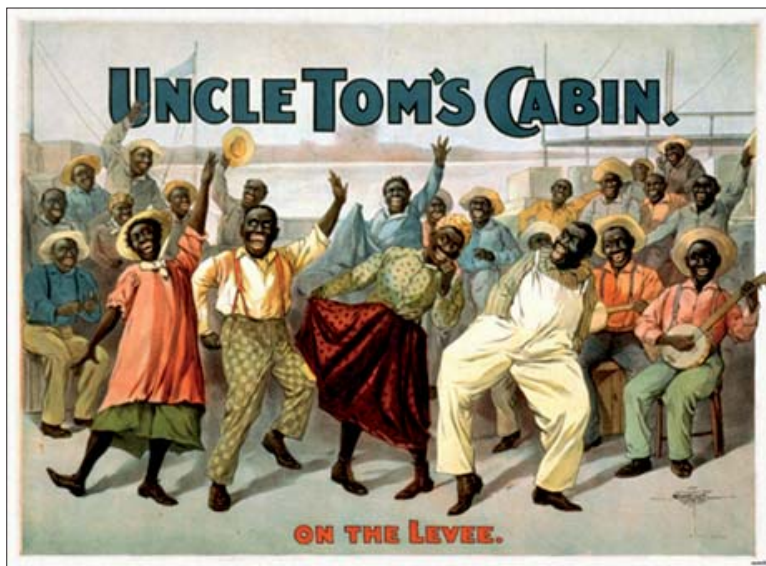

300.000 eksemplarer, og på 10 år solgte den mere end to millioner eksemplarer, hvilket gjorde den til den bedst sælgende bog i USA nogensinde i forhold til befolkningstallet. Dertil kom udgivelser i udlandet. Således udkom den i London blot to måneder efter den amerikanske udgivelse, og den solgte mere end en million eksemplarer på de britiske øer. Derefter fulgte oversættelser til en lang række sprog, og i 1853 - blot et år efter udgivelsen i USA - udkom den på dansk.

KAMP MOD SLAVERIET

Bogens succes skyldtes både Beecher Stowes stærke budskab og hendes gribende fortællestil. Desværre var der på det tidspunkt ikke indført internationale copyrightregler, så hun tjente kun lidt på sin verdensomspændende salgssucces. Samtidig måtte hun sande, at kontrakten med hendes amerikanske udgiver heller ikke gav hende indtægter svarende til bogens succes. Men hendes mål havde heller ikke været pengene. For hende var kampen mod slaveriet det vigtigste.

Uncle Tom’s Cabin bidrog stærkt til at øge modstanden mod slaveriet blandt befolkningen i Nordstaterne. Bogens åbenlyse kristne budskab var en væsentlig årsag til dens markante påvirkning - ikke midst som følge af den vækkelsesbølge, som netop i den periode prægede USA. Harriet Beecher Stowe var selv datter, hustru og søster til indflydelsesrige præster. Derfor var det naturligt for hende at fremstille slaveriet som en synd mod det kristne budskab. Fortællingen om onkel Tom blev også spredt gennem en række teaterforestillinger baseret på Beecher Stowes bog. Disse såkaldte ”Tom Shows” var af stærkt vekslende indhold og kvalitet. De sorte karakterer

blev ofte groft karikeret af hvide skuespillere med sortsværdede ansigter. Men på trods af det var disse skuespil - såkaldte "minstrel shows" - med til at sprede budskabet om, at slaveriet var en afskyelig synd.

I samtiden var der mange med forståelse for, at dette var en bog af stor samfundsmæssig betydning. Den britiske premierminister Lord Palmerstone læste bogen tre gange og udtalte, at han først og fremmest beundrede den for dens politiske kraft. Den amerikanske digter, Henry

Wadsworth Longfellow benævnte Beecher Stowes roman som et "litterært stormangreb" uden lige.

BOGEN, SOM STARTEDE EN BORGERKRIG

Ikke overraskende blev bogen meget dårligt modtaget i Sydstaterne. I enkelte stater forsøgte man oven i købet at forbyde den. Samtidig voksede der en regulær "anti-Tom" litteratur frem. Disse bøger lagde vægt på, at de sorte havde det bedre som slaver i syd end som fattige i nord,

og bar titler som *Onkel Tom med en hytte i Virginia men uden nogen i Boston* og *Onkel Toms hytte, som den faktisk er, men ingen af disse kunne måle sig med originalen i litterær styrke og samfundsmæssig betydning.*

Der er næppe tvivl om, at Beecher Stowes roman bidrog til at øge den splittelse mellem nord og syd, som i 1861 førte til udbruddet af den amerikanske borgerkrig. Nordstaternes præsident under borgerkrigen, Abraham Lincoln, lånte sommeren 1862 Beecher Stowes *A Key to Uncle Tom's Cabin* på

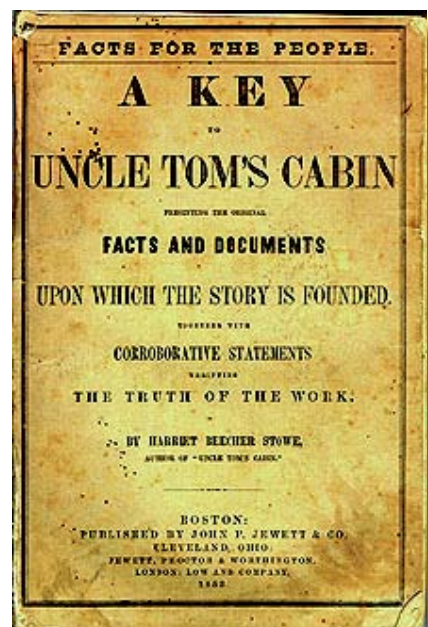
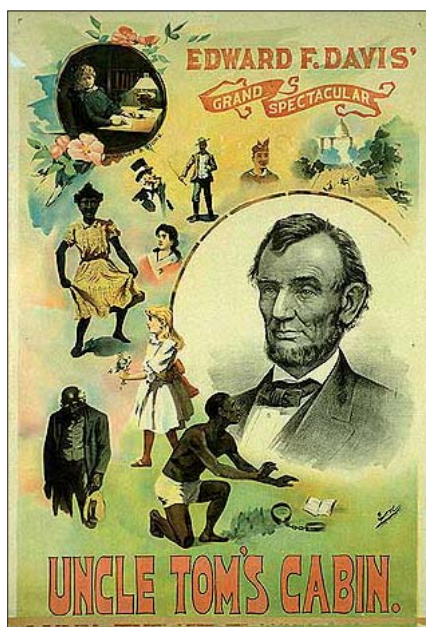
nationalbiblioteket - en fagbog, hun skrev for at dokumentere, at *Uncle Tom's Cabin* gav et sandt billede af slaveriet i Sydstaterne.

I efteråret 1862 modtog præsident Lincoln hende i Det Hvide Hus. I følge Beecher Stowes datter skal han have modtaget forfatteren med ordene: "Så De er den lille dame, som skrev bogen, der startede den store krig!"

Da Lincolns regering samme efterår udstedte sin berømte "Emancipation Proclamation", som trods en række "praktiske" begrænsninger bekendtgjorde slavernes frigivelse, følte Beecher Stowe, at hendes opgave var fuldført. Derefter skrev hun ikke mere om slaveriet.

RAPKÆFTET KÆLLING

Uncle Tom's Cabin havde ikke kun stor indflydelse i kampen mod slaveriet. Den var også en vigtig bog for kvindefrigørelsen. I en tid, hvor kvinder skulle holde sig i baggrunden og ikke udtale sig om vigtige politiske spørgsmål, kastede Beecher Stowe sig direkte ud i tidens mest ophedede politiske kamp. Og ikke nok med det, hun skrev åbenlyst som

kvinde under sit eget navn. Det var på mange måder revolutionerende, hvilket også fremgik af de reaktioner, som fulgte.

Tidligere var kvindelige forfattere i USA ikke blevet taget alvorligt, men nu skrev redaktøren af Sydstaternes vigtigste litteraturtidsskrift, *Southern Literary Messenger*, at han kunne afstå fra al ridderlighed og lade Beecher Stowe føle ”pisken af hans kritik”, da hun havde givet afkald på sit køns privilegier og immunitet ved at udtale sig om politiske og moralske spørgsmål. Han kaldte desuden Beecher Stowe for en ”rapkæftet kælling”. På trods af sådanne angreb herskede der ingen tvivl om, at Beecher Stowe - ved at skrive *Uncle Tom's Cabin* - overvandt de sociale begrænsninger, tidens kvinder stod overfor og gjorde sig til USA's mest politisk betydningsfulde forfatter nogensinde.

NUTIDENS KRITIK

I nyere tid har mange kritiseret *Uncle Tom's Cabin* for at fremstille sorte nedsættende. ”Onkel Tom” er ofte blevet brugt som øgenavn for en

servil og underdanig person. Desuden betragtes Beecher Stowes roman som svulstig og tildels dårligt skrevet.

Denne kritik imødegås af flere historikere og litteraturkyndige, som understreger bogens politiske kraft og dristighed.

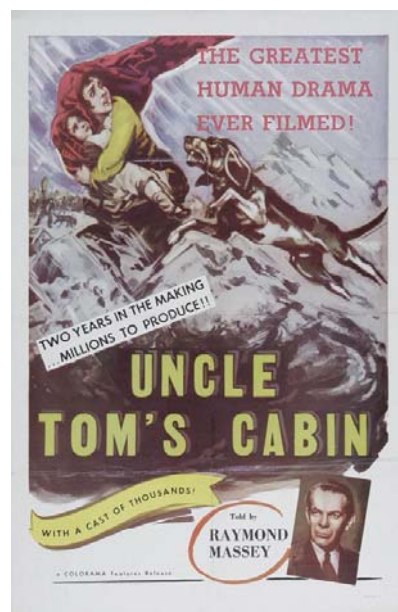
Samtidig påpeges, at de, som mener, at Tom er en svag og ynkelig person, overser bogens kristne budskab. Det er ikke svaghed, som får Tom at afstå fra at gengælde de hvides mishandling af ham. Årsagen er, at han er en god kristen. På trods af alle prøvelser, holder han fast ved sin tro. Derved vinder onkel Tom en moralsk sejr over de hvide slaveejere.

Dette budskab er svært at håndtere for mennesker i dag, men for Beecher Stowes samtidige, som var langt mere gudfrygtige, end vi er i dag, var hendes budskab stærkt og klart.

Beecher Stowes bog og dens gribende fortælling fortsatte med at fange læsere over hele verden længe efter hendes død. Det var blandt andet den første amerikanske roman, som blev oversat til kinesisk.

Foruden de utallige teaterversioner blev historien om Onkel Tom også filmatiseret flere gange - for det meste i stumfilmens tidlige dage. Mellem 1903 og 1918 blev der produceret 8 filmversioner af *Uncle Tom's Cabin*.

I 1965 fulgte en tysk-fransk-italiensk-jugoslavisk produceret filmversion med Herbert Lom som Simon Legree og i 1987 en amerikansk tv-version. Mellem 1918 og 1965 blev det imidlertid kun til en enkelt filmatisering, Harry A. Pollards stumfilmsversion fra 1928. Den kom igen på biografernes re-

pertiore i 1958 med Raymond Massey som fortæller. At valget faldt på ham skyldes formodentlig ikke kun hans markante stemme. Både før og efter optrådte han som Abraham Lincoln i biograf- og tv-film.

Man kan undre sig over, at en så god og gribende fortælling ikke blev udsat for flere amerikanske filmatiseringer i perioden 1918-87. Formodentlig skyldes det producenterne frygt for at give sig i kast med en sådan produktion i en tid, hvor racekonflikten var på sit højeste i USA.

Karl Jakob Skarstein er krigshistoriker og cand. philol. fra Universitetet i Bergen. Han har bl.a. udgivet bøgerne "Til våpen for det nye land: norske indvandrere i den amerikanske borgerkrig" og "Krigen mod siouxene: nordmenn mot indianere 1862-1863".

Hele den engelske tekst til *Uncle Tom's Cabin* kan læses på <http://www.gutenberg.org/files/203/203.txt>

Udgave fra 1958 i serien Gyldendals udødelige klassikere med forside af Robert Viby.

I USA blev *Uncle Tom's Cabin* trykt i hele 19 oplag. Forsiden til førsteudgaven var en farvelagt stregtegning af Rolland H. Livingstone. Denne udgave udkom i syv oplag - fire af disse under serietitlen *Classic Comics*, tre under serietitlen *Classics Illustrated*. I marts 1954 udkom en ny udgave med ny tekstning og malet forside af anonym kunstner. Denne udgave kom i 10 oplag. Alle udgaver indeholdt Livingstones tegneserieversion. Dog efter 1947 reduceret fra 51 til 47 sider.

Evelyn Goodman

- se artikel bog 8 side 6

Udgivet første gang
i USA som *Classic Comics*
#15 i november 1943.

Udgivet på dansk som
Illustrerede Klassikere nr. 33
i 4 oplag- det første i 1957.

Desuden udgivet som
Stjerneklassiker nr. 6.

I USA også udgivet af
Acclaim Books som undervisningsudgave i juni 1997 med
forsideillustration af
Rebecca Guay.

Manus:

Evelyn Goodman

Tegninger:

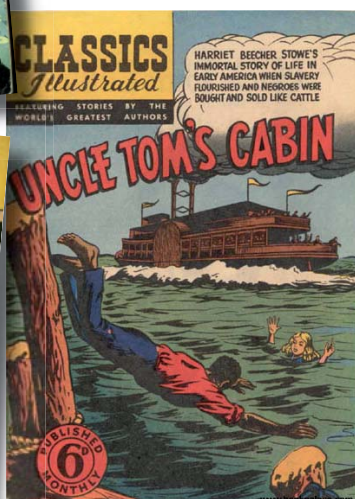
Rolland H. Livingstone

Rolland H. Livingstone (1873-?) var midaldrende, da tegneseriehæfterne som udgivelsesform slog igennem i 1930'erne. På det tidspunkt havde han etableret sig som maler og udførte bl.a. en række akvareller af udstillingsgenstande på *The National Gallery of Arts*. Han er por-

trætteret i 1915-udgaven af *Who's Who in American Art*.

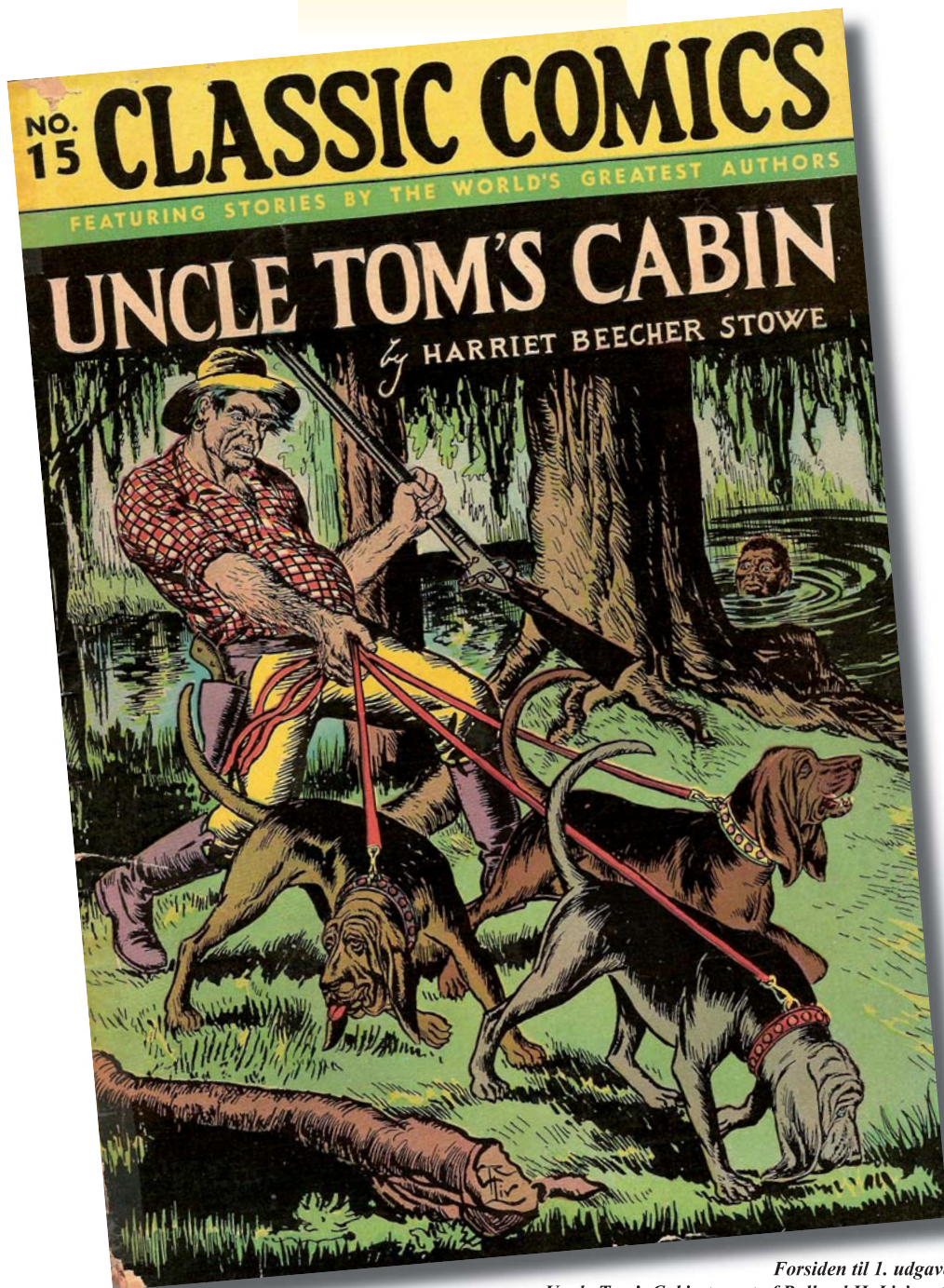
Rolland H. Livingstone så tegneseriehæfterne som en velkommen indtægtskilde og begyndte allerede 1935-36 at bidrage til *National(DC)* og *Centaur's* hæfter. I 1937 blev han tilknyttet Harry "A" Cheslers tegnestudio og var 1939-43 at finde i gruppen af tegnere hos *Iger Shop* (se bog 5 side 116). Via disse to studios bidrog han med tegneserier til bl.a. forlagene Chesler, Fox og *Fiction Houses* hæfter. Hans sidste tegneseriearbejde var for *EC* i 1945 på hæftet *Picture Stories of American History* og for *Picture Magazine Press* med biografiske serier til *True Comics*.

I 1943 leverede han forsider og tegneserier til førsteudgaven af tre *Classics Illustrated*: *Les Miserables* (CI-9), *Rip Van Winkle and the Headless Horseman* (CI-12) og *Uncle Tom's Cabin* (CI-15). Kun sidstnævnte blev udgivet i Danmark med Livingstones tegneserieversion.

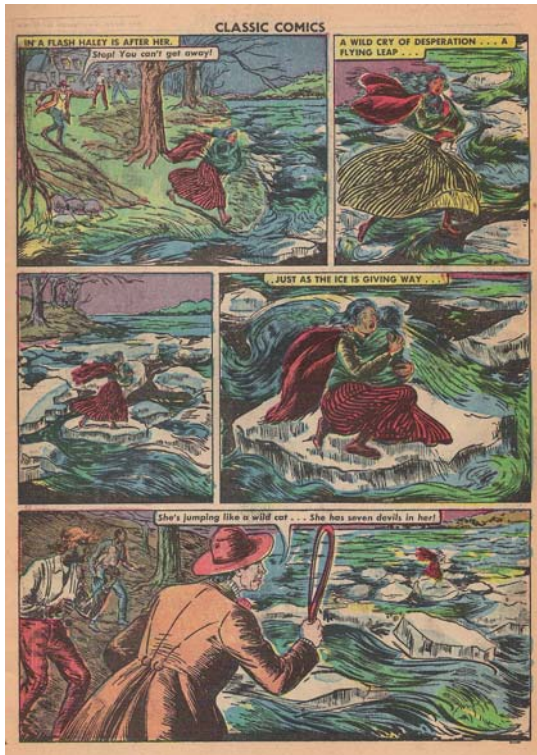

Til venstre ses den engelske og den brasilianske udgave. Herover: den australske udgave. Til højre *Stjerneklassiker* nr. 6 og derunder *Acclaim*-udgaven.

Det måtte
danskerne
undvære!

Forsiden til 1. udgave af
Uncle Tom's Cabin tegnet af Rolland H. Livingstone.
Denne udgave var på 56 sider, hvoraf tegneserien bredte sig over
51 sider. Fire af disse mangler i den danske udgave. De ses på den følgende side.
Angivelsen "side 24-b" fortæller, at siden oprindeligt var placeret efter denne bogs side 24 osv.

Side 24-b

Side 26-b

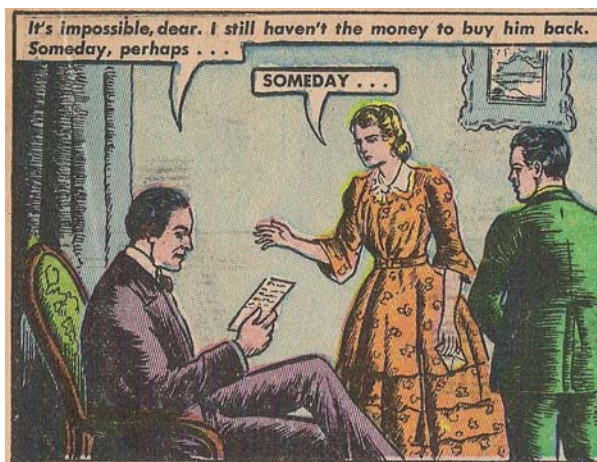
Side 34-b

Side 42-b

Ved ændring af hæfteformatet fra 56 til 48 sider havde redaktionen ikke kun fjernet fire sider. Der blev også ændret på siderækkefølgen. I førsteudgaven indgår denne bogs side 52 først efter side 55. Og som det fremgår, er et billede fjernet inden hæftet nåede Danmark. Hetzen mod tegneseriernes påståede skadelige indhold påvirkede også Gilbertons redaktører!

I den amerikanske førsteudgave indledte dette billede det, der svarer til den danske side 43 i denne bog. Som det fremgår af side 15 blev denne billedramme imidlertid erstattet af næstsidste billedramme side 42-b.

I den danske udgave af Onkel Toms hytte kan man undre sig over Eliza og hendes søns skæbne. Hvordan går det til, at et par ikke farvede kan arbejde og sælges som slaver? Som nedenstående viser, var de som udgangspunkt farvede, men noget skete med farvelægningen på hæftets vej til Danmark!